

Kirjaamo Helsinki

Lähettäjä: Oasmaa Kyösti <Kyosti.Oasmaa@helen.fi>
Lähetetty: 15. marraskuuta 2016 16:14
Vastaanottaja: Kirjaamo Helsinki
Aihe: HEL 2016-009691, Tattarisillan eritasoliittymän asemakaava ja asemakaavan muutos

Tattariharjuntien on DN300 kaukolämpöjohto. Muuten Helen Oy:llä ei ole lausuttavaa asiasta.
t. Kyösti Oasmaa

Kyösti Oasmaa
kiinteistöpäällikkö
Helen Oy
puh.+358 50 3767 414
kyosti.oasmaa@helen.fi
www.helen.fi

07.11.2016

403/07.70.701/2016

Helsingin kaupunki
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Kirjaamo
PL 10
00099 Helsingin kaupunki

Viite
Saatekirje 3.10.2016
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 1267-00/16

**HELSINGIN SEUDUN LIIKENNE -KUNTAYHTYMÄN KANNANOTTO TATTARISILLAN
ERITASOLIITTYMÄN ALUEEN ASEMAKAAVAMUUTOKSEN VALMISTELUSTA (HEL 2016-009691
T10 03 03 KSV 4844_3)**

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistellaan asemakaavamuutosta Tattarisillan alueelle. Suunnittelualue sijaitsee Lahdenväylän molemmin puolin Kivikossa ja Tattariharjussa Malmin lentokentän itä- ja kaakkoispuolella. Suunnittelualue käsittää Lahdenväylän Tattarisillan eritasoliittymän joukkoliikenteen vaihtopysäkkeineen. Alueelle suunnitellaan raitiotievarausta Malmin lentokentän säteittäistä raitiotietä sekä runkobussilinjaan 560 perustuvaa Raide-Jokeri 2:sta varten. Eritasoliittymä ja raitiotievaraukset liittyvät Malmin lentokentän alueen asuinalueeksi muuttamiseen.

Nykytilanteessa suunnittelualueella sijaitsee teollisuus- ja toimitilaa sekä Lahdenväylän itä- että länsipuolella. Kivikon yritysalueella on vielä runsaasti rakentamattomia tontteja. Kivikonlaita on nykytilanteessa päättävä katu, jonka kautta ei ole läpiajomahdollisuutta. Alueelle liikennöidään arkipäivisin muutamia työmatkaliikennettä palvelevia bussivuoroja. Muu joukkoliikennetarjonta on noin kilometrin etäisyydellä Kehä I:llä ja Kivikonkaarella. Lahdenväylän länsipuolella Tattariharjuntien on melko tiheästi bussiliikennettä muun muassa Malmin, Jakomäen ja keskustan suuntaan. Nykytilanteessa moottoritie aiheuttaa merkittävän estevaikutuksen, koska Kehä I:n ja Jakomäen välisellä osuudella ei ole ylitys-/alitusmahdollisuutta.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) toteaa asemakaavamuutoksen valmistelusta seuraavaa:

Tattarisillan eritasoliittymä, Lahdenväylän vaihtopysäkit sekä raitiotievaraukset mahdollistavat korkeatasoisen pikaraitiotieyhteyden toteuttamisen suunniteltavalle Malmin lentokentän asuinalueelle. Samalla voidaan toteuttaa poikittaisen runkoyhteyden ja Lahdenväylän bussiliikenteen vaihtopysäkit. Tattarisilta vähentää olennaisesti moottoritien estevaikutusta sekä parantaa Kivikon ja Tattariharjun työpaikka-alueiden saavutettavuutta.

07.11.2016

403/07.70.701/2016

Eritasoliittymä parantaa edellytyksiä palvella Malmin lentokentän asuinalueita bussiliikenteellä tilanteessa, jossa raitiotietä ei vielä ole. Uusi eritasoliittymä myös ehkäisee liikenteen ruuhkautumista esimerkiksi Tattariharjuntien ja Kehä I:n liittymässä sekä Kivikon eritasoliittymässä, kun muun muassa yritysalueen tavaraliikenne voi käyttää uutta liittymää.

Tattarisillan eritasoliittymän vaihtopysäkit tulee toteuttaa siten, että vaihdot ovat mahdollisimman sujuvat. Lahdenväylän suuntaiset pysäkit tulee toteuttaa joko moottoritien tasoon läpiajettavina pysäkkeinä, jolloin pysäkkien kautta ajo hidastaa matkaa mahdollisimman vähän tai liittymän rampeille, jolloin vaihtoon liittyvät kävelymatkat ovat mahdollisimman lyhyet. Mikäli Lahdenväylän suuntainen bussiliikenne käyttää ramppipysäkkejä, tulee Tattarisillan poikki kulkevan bussiliikenteen kulku järjestää sujuvaksi esimerkiksi omalla kaistalla ja/tai liikennevaloetusjärjestelyillä, jotta vaihtopysäkkien kautta ajaminen ei aiheuta merkittävää matka-ajan hidastumista tai matka-ajan hajonnan lisääntymistä.

Raitiotien varaus kadun keskellä on hyvien suunnitteluperiaatteiden mukainen. Raitiotievaraus tulee suunnitella siten, että se voi olla bussiliikenteen käytössä ennen raitiotien toteuttamista. Lopputilanteessa bussiliikenteen pysäkeille tulee kuitenkin olla vähintään varaukset ajoneuvoliikenteen kaistoilla, jotta kuljettajarahastuksen piirissä olevaa bussiliikennettä ja avorahastuksen piirissä olevaa pikaraitiotieliikennettä ei jouduta sijoittamaan samalle kaistalle. Hyvä periaate on sijoittaa bussipysäkit eri suuntiin liittymän jälkeen.

Tattarisilta avaa uuden nopean polkupyöräyhteyden Lahdenväylän yli ja siten yhdistää alueet yhteen. Pyöräliikenteen järjestelyt on kaavaan liittyvässä liikennesuunnitelmaluonnoksessa suunniteltu sujuviksi.

Lisätietoja antaa joukkoliikennesuunnittelija Miska Peura, puh. (09) 4766 4363.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Suvi Rihtniemi
toimitusjohtaja

Jonne Virtanen
joukkoliikennesuunnitteluosaston
johtajan sijainen

07.11.2016

403/07.70.701/2016

TIEDOKSI

HSL:n kirjaamo
Brita Dahlqvist-Solin
Anna Puolamäki
Tuomas Hakala
Valtteri Heinonen
Topi Vuorio
Markku Granholm
Jonne Virtanen
Marko Vihervuori
Tapani Touru
Janne Markkula
Veera Laiterä
Sakari Metsälampi
Arto Siitonen
Jussi Saarinen
Lauri Rätty
Eveliina Korhonen
Essi Kyllönen
Miska Peura

Uudenmaan ELY
Uudenmaan ELY
Helsinki
Helsinki
Helsinki
Helsinki
HSL
HSL
HSL
HSL
HSL
HSL
HSL
HSL
HSL
HSL
HSL
HSL

8.11.2016

Helsingin kaupunki
Kirjaamo
Kaupunkisuunnitteluvirasto
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Asianne Hel 2016- 009691 T 10 03 03, Ksv 4844_3

Tattarisillan eritasoliittymä, kannanotto osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan

Alueella sijaitsee käytössä olevia vesihuoltolinjoja, jotka tulee huomioida kaavoituksessa. Kaavoituksen yhteydessä tulee selvittää johtosiirtojen ja uuden vesihuollon tarve ja kustannukset sekä huomioida riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille. Vesihuoltolinjat tulee pyrkiä sijoittamaan yleisille alueille. Mahdollisten johtokuja-aluevarausten tarve tulee selvittää ja ne tulee merkitä asemakaavaan. Alustava vesihuollon yleissuunnitelma kustannusarvioineen tulee laatia kaavoituksen yhteydessä ja esittää kaavaselostuksen osana.

Vesihuollon osalta HSY:n yhteyshenkilönä asiassa toimii alueinsinööri Tarmo Hyvärinen, puh. 09 1561 3312.

Jukka Saarijärvi
yksikön päällikkö
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY

Lausunto

27.10.2016

MV/317/05.02.00/2016 1 (1)

Helsingin kaupunki
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Viite HEL 2016-009691

Asia **HELSINKI, Tattarisillan eritasoliittymän asemakaava ja asemakaavan muutos**

Museoviraston ja maakuntamuseoiden välisen yhteistyösopimuksen mukaisesti Helsingin kaupunginmuseo antaa asiasta lausunnon.

Yli-intendentti

Helena Taskinen

Intendentti

Elisa El Harouny

Tiedoksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Helsingin kaupunki / Helsingin kaupunginmuseo

11.11.2016

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Ympäristökeskuksen kannanotto Tattarisillan eritasoliittymän osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1267-00/16 sekä kaavaluonnoksesta

HEL 2016-009691 T 10 03 03

Lahdenväylälle Kehä I:n ja Porvoonväylän liittymän välille suunnitellaan uutta siltaa ja eritasoliittymää. Samanaikaisesti kaavoituksen kanssa väylälle laaditaan aluevaraussuunnitelma tieosuuden toimivuuden parantamiseksi. Tattarisillan kautta on suunnitteilla säteittäinen pikaraitiotieyhteys Helsingin keskustasta ja poikittainen runkolinja Raide-Jokeri 2 Vuosaaresta Myyrmäkeen. Alueelle tutkitaan myös lumen vastaanotto- paikan sijoittamista ja uuden puistosillan rakentamista Kivikon ulkoilu- puistosta Lahdenväylän yli. Silta muodostaisi uuden jalankulku- ja pyöräilyreitit Malmin ja Kivikon välille.

Nykytilanteessa Lahdenväylä muodostaa merkittävän estevaikutuksen Malmin lentokentän uuden asuinalueen ja Kivikon välille. Tattarisilta, raitiotievaraukset, uudet kävely- ja pyöräily-yhteydet ja Lahdenväylän bussiyhteyksien vaihtopysäkit parantavat huomattavasti sekä Malmin lentokenttäalueen että Kivikon saavutettavuutta kestäväillä liikkumis- muodoilla. Jatkosuunnittelussa matkaketjujen sujuvuuteen Tattarisillan vaihtoyhteyksien suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota. Myös polkupyörien liityntäpysäköinnin tarve ja sen vaatima tila tulee ottaa huomioon.

Kaava-alueelle tutkitaan lumenvastaanotto- paikan sijoittamista nykyisin puistoksi kaavoitetulle alueelle ja osittain rakentamattoman teollisuustontin paikalle Lahdenväylän varrelle. Puistoalueella ei ole erityisiä luontoarvoja eikä sillä ole juuri virkistyskäytöllistä arvoa teollisuusalueen ja moottoritien välissä. Sulamisvedet on tarkoitus johtaa Viikinojaan, joka saa alkunsa ja kulkee kaava-alueella. Uoma laskee mereen ruoikossa, joka kuuluu Vanhankaupunginlahden lintuvesi -Natura-alueeseen. Puron vedenlaatu on ollut viime vuosina kokonaisfosforipitoisuudeltaan jopa niukasti erinomaisessa kunnossa. Viikinoja on vaellus- kalavesistö. Sitä on kunnostettu monilta kohdilta hulevesien hallinnan ja

11.11.2016

veden laadun parantamiseksi sekä uhanalaisen taimenen ja muun pu-roeliöstön elinalueen kohentamiseksi.

Kaavaluonnoksen mukaan lumenvastaanottopaikan vesistövaikutusten lieventämiseksi suojaviheralueelle tulee muodostaa kasvillisuudella verhoiltu biosuodatusalue ja painanteita sulamisveden käsittelyä ja vii-vytystä varten. Ympäristökeskuksen mielestä on hyvä, että lumenvas-taanottopaikan vesistövaikutukset halutaan ottaa huomioon, sulamisve-sien viivytys ja biosuodatus on hyvä lähtökohta jatkosuunnittelulle. Esim. Tampereella on saatu melko hyviä kokemuksia lumenkaatopai-kan hulevesien biosuodatuksesta (Suomen ympäristökeskuksen raport-teja 7/2016). Tilan riittävyys lumenvastaanottopaikan eteläpuolisella suojaviheralueella, johon vesien käsittelyä on hahmoteltu, aiheuttaa kuitenkin huolta etenkin, kun väylän tilantarve tarkentuu vasta alueva-raussuunnitelman perusteella. Ympäristökeskuksen mielestä lumen-vastaanottopaikan vesien käsittelystä tulisi jo kaavoitusvaiheessa tehdä selvitys, jossa mm. määriteltäisiin biosuodatuksen tavoitteet ja halutut puhdistusprosessit, arvioitaisiin lumesta tulevat vesimäärät (lumi ja mahdolliset Lahdenväylän hulevedet), mahdollinen sulatus ja sitä kaut-ta rakenteiden mitoitus. Näin voidaan arvioida myös vesistöön kohdis-tuvia vaikutuksia. Myös huolto- ja kunnossapitokysymyksiin on syytä kiinnittää huomiota jo suunnitteluvaiheessa.

Kaava-alueen pohjoisosassa sijoittuu Tattariharjun I-luokan tärkeälle poh-javesialueelle, joten kaikessa rakentamisessa on otettava huomioon pohjavesialueen suojelu. Pohjavesialueelle sijoittuvalle väyläalueelle tulee mahdollisten muutosten yhteydessä rakentaa pohjavesisuojaus (luiskasuojaus) ja väyläalueelta kertyvät hulevedet johtaa pois pohjave-sialueelta, koska pohjaveden kloridipitoisuus on korkea. Väyläalueen hulevesien viivyttämistä ja puhdistamista yhdessä lumenvastaanotto-paikan sulamisvesien kanssa voisi selvittää.

Kaava-alueen pohjoisosassa on Tattarisuon lähteikköalue. Alueelle lammikoituu pohjavettä ja Porvoonväylän alle jääneen lähteen vettä johdetaan putkessa alueen läpi kulkevaan ojaan. Lähteikköalue on Mal-min lentokentän kiitotien jatkoalue, joten sitä on aika ajoin aukkohakat-tu, viimeksi vuonna 2014. Lähteikön kasvillisuus on tuhoutunut aukko-hakkuiden yhteydessä. Alueen on kuitenkin mahdollista antaa ennallis-tua lähteikkömäiseksi kasvillisuusalueeksi.

Lahdenväylän maasiltaosuuden alittava yhteys toiminee tällä hetkellä ekologisena yhteytenä, mikä on jo tunnistettu selostusluonnoksessa. Ympäristökeskuksen mielestä on tärkeää, että maayhteyden merkitys lajien liikkumiselle ja leviämislle selvitetään ja mahdollisuudet sen ke-hittämiseen otetaan huomioon jatkosuunnittelussa.

11.11.2016

Asemakaavassa varaudutaan toteuttamaan Malmin lentokentän asuinalueen ja Kivikon ulkoilupuiston välille virkistysyhteyksiä merkittävästi parantava puistosilta. Ympäristökeskuksen näkemyksen mukaan sillan rakentaminen on tarpeellista, sillä se laajentaa sekä nykyisten että tulevien asukkaiden virkistysmahdollisuuksia yhdistämällä Malmin alueen Kivikon virkistysalueeseen ja Viikki–Kivikko-vihersormeen. Alueelle kohdistuu myös tarve kehittää poikkisuuntaista ekologista yhteyttä, joten sillan kehittämistä ulkoilureitin vaatimaa siltayhteyttä mahdollisesti leveämpänä vihersiltana tulee selvittää. Myös Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelman 2008–2017 mukaan ekologisten ja viherkäytävien toimivuutta parannetaan suunnittelemalla ja toteuttamalla vilkkaasti liikennöidyille väylille vihersiltoja ja alikulkuja.

Maakuntakaavassa on asemakaava-alueen poikki itä-länsisuunnassa osoitettu viheryhteystarve, samoin Malmin ja Kivikon välille on uudessa yleiskaavassa osoitettu viheryhteys ja kaupunkiluonto-teemakartalla kehitettävä metsäverkostoyhteys. Näin ollen alueen Lahdenväylän erottamia viheralueiden välisiä ekologisista yhteyksiä sekä virkistysyhteyksiä tulee kehittää. Tehtävien selvitysten perusteella edellytettävät kehittämistoimet tulee sisällyttää myös kaavamääräyksiin.

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

HELSINGIN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖKESKUS

Eeva Pitkänen
vs. ympäristönsuojelupäällikkö